

Posudek oponenta na magisterskou práci

Autorka: Bc. Vanja Igić

Momo Kapor: Magija Beograda – komentovaný překlad povídkové cyklu

Magisterská práce kolegyně Igićové se zabývá fragmentem z bohatého a žánrově pestrého repertoáru textů srbského spisovatele Moma Kopora. Igićová si z množství textů, které tento srbský autor napsal a publikoval, vybrala jeho povídkovou knihu Magija Beograda. Tuto knihu částečně přeložila a svůj překlad okomentovala. V ideálním případě by tedy ze strany posuzovatelů této práce mělo jít o kritiku překladu. Ambice, kompetence a především licenci na kritiku překladu má však v českém balkanistickém kontextu pouze několik málo osob. Autor těchto řádků mezi ně nejen z důvodů jiné badatelské volby nepatří. Přesto je však možné stát se pozorným čtenářem tohoto sympatického pokusu a vést své čtení mimo striktní kritiku překladu.

V úvodu je třeba říct, že práce vznikala zjevně z okouzlení a fascinace múzickým talentem Moma Kapora. Svědčí o tom již Předmluva a Úvod práce, které jsou psány s vysokou mírou sympatií vůči autorovi. Igićová jasně artikuluje důvody, které jí inspirovaly k tomu, aby se zabývala právě Kaporovým dílem a formuluje také své cíle, které by se daly vyjádřit větou: Pokus přiblížit českému čtenáři zajímavého i když doposud ne zcela analyzovaného autora. Tady cítím jisté obavy diplomantky, a proto bych jí chtěl ujistit, že literárněvědné bádání bez ohledu na jeho podoby a metodologii není a do budoucna ani nemůže být založeno jenom na psaní textů o autorech a dílech, které jsou autoritami označovány jako kvalitativně nejvyšší. Proto tvrdím, že je její volba zcela legitimní.

Hlavní část práce tvoří tři kapitoly Momo Kapor – portrét autora, Překlad a Komentář. Autorka sama akcentuje, že obsahovým vrcholem textu jsou části věnovány překladu a jeho komentování. Přesto je třeba říct, že v portrétu, který má charakter siluety můžeme číst nástin autorových základních konstant a postojů. Autorka se v této části textu nepokouší o detailní analýzu jeho prozaického opusu. To bych jako problém neviděl (nemá jít o monografii autora), no jako problematickou vidím rezignaci na poetologickou analýzu samotné Magije Beograda. Východiskem pro takovou analýzu by mohla být i když poněkud lyričtěji laděná kapitola Obraz Bělehradu v Kaporově próze. Zdroje pro svůj portrét autora nachází Igićová v doposud publikovaných studiích a textech, no na můj vkus se nedokáže dostatečně ze stínu těchto textů vyklonit a demonstrovat s dostatečnou razancí její postoj. Celý portrét pak působí poněkud monotónním učebnicovým dojmem. Nejdůležitější kapitolu tvoří překlad 21 kvalitativně různorodých textů. Autorka zde demonstuje svojí jazykovou kompetenci a

jistě také cit pro dynamiku věty, výběr lexikálních prostředků a styl autora. Své dobrodružství s překladem části povídkového cyklu Magija Beograda pak komentuje v části Komentář. Odhaluje nám tak zvolenou překladatelskou strategii. Dilemat která řešila nebylo málo a rozhodnutí překladatelky a následná argumentace v jejich prospěch mají svoji validitu. Z teoretiků překladu cituje především českého klasika teoretického myšlení o překladu Jiřího Levého.

Citační norma a struktura práce je v souladu s psaním vědeckých prací. Citace působí logicky až na poznámku 25, kde je citována efektní, ale nic neříkající vata z pera Branka Stojanoviće.

Měl bych dvě otázky: V bibliografii jsem v pasáži věnované translatologické literatuře zaregistroval také jméno elitního člena nitranské školy umělecké komunikace a slovenské translatologické školy Antona Popoviće. Chci se proto zeptat do jaké míry jsou jeho postoje konvergentní s teoretickým myšlením Jiřího Levého?

V textu se na několika místech naznačuje, že Kaporova tvorba nebyla doposud zevrubně zhodnocena a zatím stojí mimo pozornost srbských badatelů. Jaké jsou podle autorky důvody takové recepce?

Pokus Vanje Igićové považuji za relevantní. Oceňuji nejenom odvalu, nasazení a koncentraci s jakým se pustila do překladu (tento proces jsem měl možnost z povzdálí sledovat), ale také jeho kvalitu. Práci navrhuji k obhajobě s hodnocením velmi dobře.

Skalité 22. 8. 2014

Mgr. Igor Mikušiak